

Мамынь сынокъ.

суботу рано выбигла Мыхайлыха за поригъ хаты й заговорыла до себе дзвинкымъ голосомъ:

— Ба, не знаты, де хлопецъ подився? Десь воно ландае*), десь воно нышпорыть по двори, якъ курка.

А ну, чы ты бъ його вдержала у хати? Счесала бы хлопця, та й нема.

За хвылю пишла вона до стодолы подывытыся, чы коло Мыхайла нема хлопця.

— Ото, въ тебе такожъ розумъ?! Не наженешъ хлопця до хаты, але коло себе трymаешь на студени. Ходы, Андрійку, до хаты, то дамъ яблуко таке червоне, що ажъ!

— Не йды, дурный, бъ мама бреше; мама хоче чесаты та й дурить тебе,—сказавъ и зареготовався Мыхайло.

— Сей чоловикъ, бигме, выстаривъ розумъ! Таже дытына отутъ замерзне коло тебе. Не слухай, Андрійку, дыди, бо дыдя дурный, але ходы до хаты, а я тебе счешу, та й дамъ булку та й яблуко. Ая!

— Колы вы не дасте...

— Ходы, ходы,—бигме, дамъ!

Та й взяла за руку й повела до хаты.

— Я тебе файно вымью, вычешу, а завтра пидешъ зо мною до церкви. Мама таку файну сорочечку и поясокъ дастъ.

*) Ландаты—вештатыся.

Вси будуть дывытыся та й казатымуть — „ади, який Андрійко красный!“

- А яблуко дасте, ма’?
- Дамъ, дамъ—багато!
- А булку?
- Та й булку...
- А до церкви озмете?
- Озму, озму...
- То чешить.

И мама взяла мыты голову Андрійкови. Цятки воды спадали по-за комиръ, и Андрійко ледве вытрымавъ, абы не плакаты.

— Тыхенъко, тыхенъко: мама такъ файно вымыте, вымыте! Лычко буде, якъ папирчыкъ, а волосся таке, якъ льонъ. Надъ уси хлопци будешъ найкрашы!

- Колы бо кусае...
 - Мама геть вычеше, ничего не буде кусаты. Такъ легенько буде, що эй, де!
 - А якъ вычешете, та й дасте булку та й яблоко та пустыте на двиръ?
 - А що жъ, уберу тебе та й пидешъ геть далеко, геть, геть...
 - Добре, я пиду до вуйниного *) Ивана.
- Мама Андрійка вымыла, взяла на колина й чесала.
- Ма’, а коло дыди ие китъ, та й такыхъ мышей ловыть та й душыть.
 - Бо мыши зерно трублять та школу роблять...
 - На що школу?
 - Абы не було що молоты та й молоты.
 - А що жъ воны йидять?
 - Также зерно...
 - Якъ?
 - Э, зъ тобою не договорывъ бы ся... Треба, абы тебе дыядя у-вечери пидстрыгъ, бо, ади, яке патлате волосся.
 - По-парубоцьки, ма’?
 - А якъ же, та-же ты у мене парубокъ. Та й выдышъ, що вже, а ты не хочешъ николы даваты чесатыся. А ну лышъ подывыся въ дзеркало, якъ файно?

*) Вуйко—дядько, вуйна—дядына.

Андріко выглядавъ якъ скупаний; волосся спадало малень-
кымы билымы нывкамы на чоло й шую; очи булы сыни, а губы
червони. Мама дала йому яблуко й булку, винъ сховавъ у пазуху.

— Я хочу до вуйны.

— Упередъ з'йижъ яблуко та потимъ пидешъ, бо хлопци вид-
нимуть.

— Я не покажу. Хочу до вуйны.

— То йди, про мене.

Вбрала його въ чобитки, въ свою кожушынку, въ тативъ
капелюхъ та й пустыла на дверъ.

— А дывыся—абы-сь упавъ, та й буду быты...

Сила въ хати шыты.

— Не бійся, такый мудрый, якъ старый. Не мавъ бы ся въ
кого вдаты! Выкананый Мыхайло. А заразъ упомынаеться запла-
ты за чесання...

И мама всміхнулася и шыла дали.

— Абы здоровъ рисъ та чемный. Мае тры рокы та й геть оче-
ннашу береться. Такый старогрецький*), а такый пустій, що ха-
ту до-горы ногамы перевертае. Такъ не разъ допече, що мусышъ
быты. Якъ бы не бывъ, та й ничего бъ зъ нього не було!

Пидняла голову, глянула у викно.

— Се вже въ полудне, а Мыхайло ще не входыть полуудну-
ваты. А хлопця нема: десь певно чыпты на снигу та й кашля-
тыме...

* * *

У-вечери сидивъ Мыхайло на лави тай державъ на колинахъ
Андрія. Вогонь палахкотивъ у печи и освітлювавъ хату черво-
нимъ світломъ. Мыхайлыха сидила передъ пиччю та варыла ве-
черю.

— Ты зійшовъ, старыкгане, на дытячый розумъ; та лышы ды-
тыну въ супокою, не пидкыдай нымъ, якъ гарбузомъ... Иды, Анд-
дрійку, до мамы!

— Колы я не хочу.

— А ты чый—дышливъ, чы мамынъ?—пытаєвъ Мыхайло.

*) Розумний.

- Дыдивъ...
- А кого бытымешъ?
- Маму.
- А ты пидвіяный!... Та я тоби яблука та булки даю, а ты не бытымешъ?
- Дыдя тоби купыть багато яблукъ, бо ты дыдивъ...
- Ой, чы не сей дыдя тоби купыть? Ты бъ николы не выдивъничого.
- А ну лышъ покажы, якъ ты йихатымешъ у війську на кони?
- Хлопець сивъ на порывачъ *) и брыкавъ по хати.
- Доста, доста, Андрійку! На тоби соломку та пинку зъ молока збирай.—Андрій опынывся коло печи й збиравъ пинку.
- Мо, Андрі', а ты що купышъ мами?
- Червони чоботы.
- А дыдьови?
- Дыдьови ничего не хочу.
- Файный сынокъ мамынъ!
- Мыхайлло взявъ його зновъ на колина.
- Ты якъ называешся?
- Андрій Космынка.
- А кто ты йе?
- Луський **), радыкалъ.
- Добре а куды ты пойидешъ?
- До Канады.
- На чимъ пойидешъ?
- На такій шыфи ***), якъ хата великий, такымъ моремъ широкымъ, широкымъ, геть, геть...
- А дыдю озмешъ зъ собою?
- Озму дыдю, та й маму, та й Ивана вуйниного та й геть пойидемо...
- Йды, йды, не зицируй ****) хлопця та не беры на акзаменъ, бо ще засне безъ вечери.
- Але помиркуй, який хлопець мудрый,—геть все знае!

*) Порывачемъ загрибають попель въ печи.

**) Руський —украинський.

***) Шыфа (нимецке Schiff)—корабель.

****) Зицируваты (нимецке ehezzieren)—муштруваты.

